

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ГРАФІКИ НА ОСНОВІ ВИВЧЕННЯ КОНКУРСІВ АРХІТЕКТУРНОГО РИСУНКУ

Анотація. Автором було досліджено сучасні тенденції архітектурної графіки, за допомогою аналізу різних технік виконання робіт у відомих конкурсах архітектурного рисунку, і аналізу робіт переможців цих конкурсів. Розглянуто визначення архітектурна ілюстрація.

Ключові слова: архітектурний рисунок, архітектурна графіка, архітектурна ілюстрація, конкурс архітектурного рисунку, техніки архітектурної графіки

Предметом дослідження стало вивчення сучасних тенденцій архітектурної графіки, яке проводилося на прикладі вивчення конкурсних робіт архітектурного рисунку.

Архітектор реалізує свої ідеї засобом рисунку від перших ліній ідеї до кінцевого проекту, на основі якого будується споруда. Таким чином архітектурна графіка є невід'ємною складовою архітектурної освіти та професійної діяльності архітектора. Архітектурна графіка – напрямок образотворчого мистецтва, що охоплює творчий процес представлення ідей та образів у галузі проектування та архітектурної творчості. Будь-яке зображення в архітектурній графіці служить не тільки для повідомлення графічної інформації, але і є об'єктом естетичного сприйняття. На сьогоднішній день актуальним є поділ архітектурної графіки на класичну і цифрову.

- Класична – архітектурна графіка використовує як інструментарій матеріальні предмети маркування – олівці, маркери, лінери, туш, фарби, папір тощо.

- Цифрова – архітектурна графіка використовує для досягнення того ж результату обчислювальні системи.

У сучасному світі першість в архітектурній графіці займає комп'ютерна графіка, але і графіка, виконана від руки, залишається невід'ємною і важливою складовою творчого процесу архітектора. Серед сучасних архітекторів різних країн таких як – MarkRobertHalper (COARCHITECTS), Paolo Taviani (Giorgio Grassi Associati), Jorge Armando Rodriguez Bello, Jorge Hernandez de la Garza, Ryan Schude (Rios Clementi Hale Studios), Reynir Vilhjalmsson (Landslag Conculing Langscape Architects), Helmut Jahn (Murphy/Jahn), Vladimir Sitta (Terragram Pty. Ltd.), Vito Acconci (Acconci Studio), Herbert Dreiseitl (Atelier Dreiseitl) ми можемо спостерігати графіку, виконану руками від ідеї до закінченого рисунку (проекту).

Архітектурний рисунок є одним з ключових елементів формування та вдосконалення професійного мислення архітектора. Рисуючи з натури об'єкти архітектури, архітектор вчиться відчувати і використовувати широкий діапазон пластичних і виразних засобів, відчувати і застосовувати деталі, оцінювати просторові рішення та пропорції будівель. Потім при проектуванні рисунок дозволяє швидко і чітко оформити свою думку у знайдений образ для подальшої обробки та переведення у цифрову графіку, креслення і 3-D моделі. Взаємодія тренованого ока, свідомості і руки дає можливість зафіксувати навіть у самих перших зарисовках не тільки емоційну виразність майбутньої будівлі, а й знайти точні, а головне гармонійні пропорції і співвідношення членувань фасаду, розмірів вікон і простінків, необхідність у додаткових декоративних елементах і так далі. По суті, якісний архітектурний рисунок стає ключем до створення якісної архітектури.

В архітектурній творчості існує поняття – архітектурна ілюстрація, яке широко використовується у Європі, Америці та інших країнах світу і не має такого вжитку або зовсім не відомо в Україні, але тотожне із визначенням архітектурної графіки. Ці зображення використовуються для передачі ідеї архітектури, дизайну для клієнтів, власників і широкої громадськості.

Наглядним прикладом людини яка працює в архітектурній ілюстрації є один із засновників конкурсу архітектурного рисунку «АрхиГрафика» – Сергій Кузнецов. Він не тільки продовжує рисувати сам, але і прикладає значні зусилля для популяризації цього виду графічного мистецтва. Одним з найважливіших етапів на цьому шляху стала реалізація проекту Музею архітектурного рисунку, побудованого за проектом С. Чобана і С. Кузнецова у Берліні в 2013 році. Сергій Кузнецов активно підтримував ініціативу інтернет-порталу Archplatforma.ru по запуску міжнародного онлайн-конкурсу архітектурного рисунку «АрхиГрафика» і увійшов до складу журі [4].

У роботі досліджувалися міжнародні конкурси архітектурного рисунку для студентів, аспірантів і професіоналів за фахом:

- **KRob** – найпрестижніший міжнародний конкурс архітектурного рисунку (рис. 1) у світі був започаткований у 1920 році Кеном Робертсом у США. Конкурс проводиться серед студентів, аспірантів і професіоналів [6].

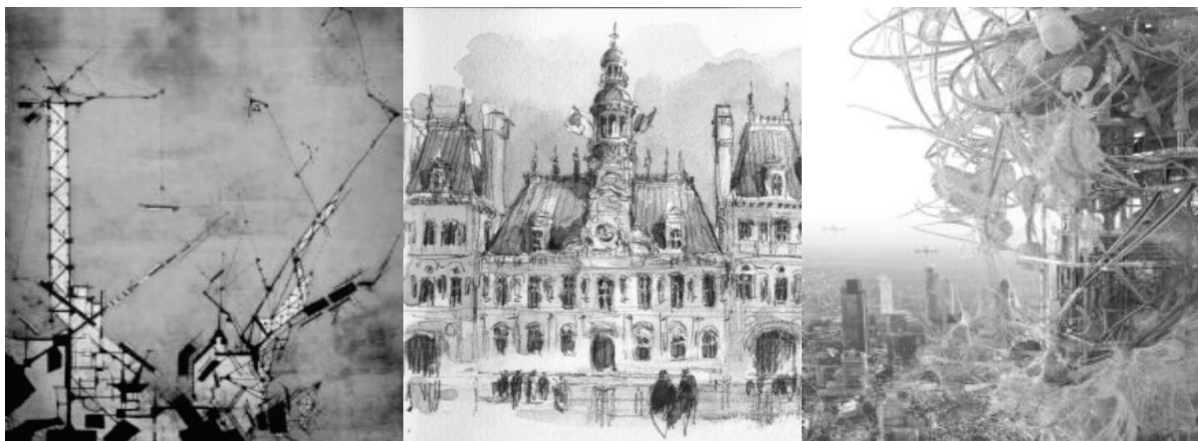

Рисунок 1 – Роботи переможців конкурсу архітектурного рисунку «KRob 2014»

- **АрхиГрафика** – міжнародний конкурс архітектурного рисунку, який проводиться під патронажем фонду Tchoban Foundation Museum for Architectural Drawing. Був започаткований у 2013 році Сергієм Чобаном та Сергієм Кузнецовим – професійними архітекторами у Москві (Росія). Мета конкурсу – показати різні сторони архітектурного рисунку, привернути увагу широкої аудиторії до цього виду мистецтва і дати можливість авторам, які до нього звертаються, продемонструвати свою професійну майстерність (рис. 2). Взяти участь у конкурсі можуть студенти і професіонали [7].

Рисунок 2 – Роботи конкурсу архітектурного рисунку «АрхиГрафика 2015»

- **Drawing of the Year** – міжнародний конкурс, який відбувається на базі Aarhus School of Architecture. Започаткований у 2014 році. Мета конкурсу – пошук робіт які вирішують питання «трансформації архітектурної форми». Конкурс, розглядається як можливість продемонструвати увесь потенціал для демонстрації архітектурних ідей, викладених на папері засобами архітектурної графіки [5].

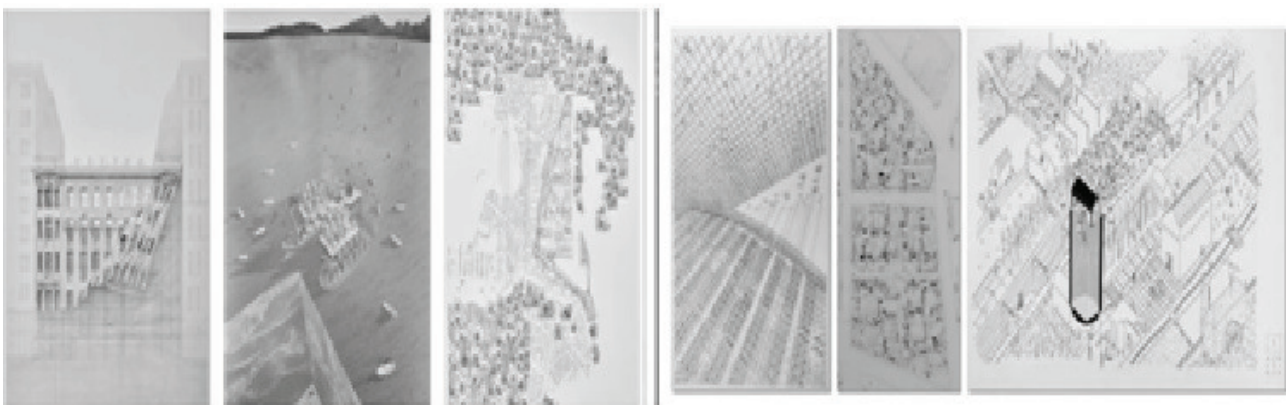

Рисунок 3 – Роботи переможців конкурсу архітектурного рисунку «Drawing of the Year 2014-15»

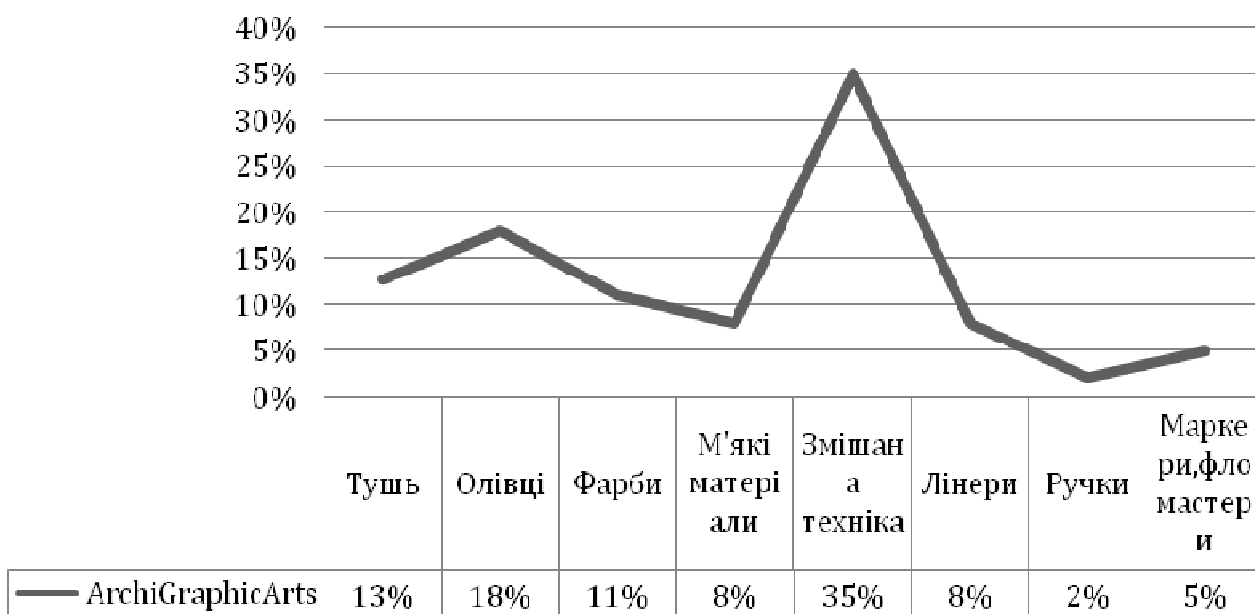
Дослідження базувалося на вивченні і класифікації творчих конкурсних робіт за різними техніками графічного виконання.

Повний аналіз був зроблений із роботами конкурсу архітектурного рисунку «АрхиГрафика» [7]. У 2015 році на конкурс було подано 385 робіт у чотирьох номінаціях:

- Рисунок з натури;
- Архітектурна фантазія;
- Рисунок до проекту. Архітектура;
- Рисунок до проекту. Інтер'єр.

Роботи були виконані різними графічними матеріалами: олівцями, лінерами, маркерами або фломастерами, тушшю, м'якими матеріалами, ручками (гелевими чи кульковими), фарбами, змішаними матеріалами у різних техніках (табл. 1).

Таблиця 1 – Аналіз робіт конкурсу архітектурного рисунку «АрхиГрафика» 2015

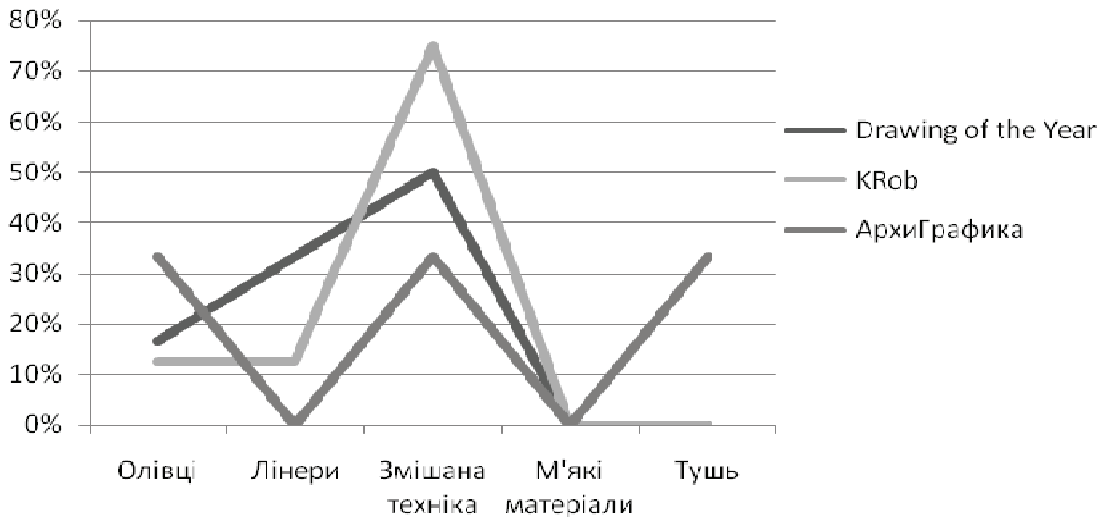

У всіх чотирьох номінаціях найбільше виконано графічних робіт у змішаній техніці – 35% і олівці – 18%, менше використовувалася туш – 13% і фарби – 11%. Однакову перевагу надають учасники конкурсу м'яким матеріалам і лінерам – 8%, а найменше маркерам і фломастерам – 5% і кульковій ручці – 2%.

Окремо був зроблений аналіз робіт за технікою виконання переможців конкурсів: «KRob», «Drawing of the Year», «АрхиГрафика» за 2 роки (табл. 2).

За допомогою таблиці можна побачити які техніки графічного виконання є переважаючими і найбільше вживаними, а також які найменш популярні, або зовсім не застосовуються.

Таблиця 2 – Аналіз робіт переможців конкурсів архітектурного рисунку за 2 роки

Таким чином у переможців конкурсу архітектурного рисунку «Drawing of the Year» найбільше робіт у змішаній техніці виконання – 50%, лінерами – 33% і найменше олівцем – 17%. Переможці «KRob» надають перевагу також змішаній техніці виконання – 75% та в однаковому співвідношенні розділяють роботи виконані лінерами і олівцями – по 17%. Переможці конкурсу «АрхиГрафика» порівну розділили роботи виконані у змішаній техніці – 33%, туші – 33% і олівцях – 33%.

Висновок. Було проведено дослідження, у результаті якого розкрито ширше поняття архітектурної графіки і «введено» поняття архітектурна ілюстрація. Аналіз робіт міжнародних конкурсів архітектурного рисунку дозволив визначити сучасні тенденції різних технік графічного виконання. Перспектива роботи у вивченні даної тематики розкриває питання дослідження виду зображення, наочних прикладів виконання зображення у різних графічних техніках, що невід’ємно сприяє покращенню рівня творчих робіт бажаючих прийняти участь у міжнародних конкурсах архітектурного рисунку.

Література

1. Кудряшев, Константин Владимирович. *Архитектурная графика : учебное пособие для вузов* / К. В. Кудряшев. – М. : Архитектура-С, 2006 – 312 с. : ил. – (Специальность «Архитектура»).
2. Магали Дельгадо Янес. *Рисунок для архитектора* / М. Д. Янес, Э. Р. Домингез – К: АРТ-РОДНИК. 2005. – 96с.
3. *Всеобщая история искусств: у 2т., – К: «Искусство», 1960.*
4. *Лекция архитектора Сергея Кузнецова «Архитектурный рисунок и его роль в работе архитектора».* – Режим доступу до лекції [<http://moscowarch.ru/events/lekciya-sergeya-kuznesova-arhitekturnyy-risunok>] //Союз Московских Архитекторов (СМА).
5. *Міжнародний Датський Конкурс «Drawing of the Year 2014».* Режим доступу [<http://www.drawingoftheyear.aarch.dk/>].
6. *KRob 2014* Режим доступу [<http://krobarch.com/furors.asp>].
7. *Конкурс архитектурного рисунка АрхиГрафика 2014* *ArchiGraphic Arts competition of architectural drawings.* Режим доступу [<http://competitions.archplatforma.ru/>].